

מדינת ישראל
משרד החינוך
היועצת המשפטית

י"ג באדר א' תשע"ט
18 בפברואר 2019
2000-1037-2019-0395803

לכבוד

עו"ד רחל אדרי

מנכ"לית

התנועה לחופש המידע

שלום רב,

הנדון: אי-פרסום תוצאות מבחני המיצ"ב וכוונת משרד החינוך למנוע את פרסומם בעתיד

סימוכין: מכתבכם מיום 30.1.19

הריני לאשר את קבלת מכתבכם שבסימוכין ולהשיבכם כדלקמן:

1. בחינות המיצ"ב שעורך משרד החינוך בתפקידו כרגולטור על מערכת החינוך ובהתאם לשיקול דעת ראשי המשרד וגורמי המקצוע, הם כלי חשוב והכרחי לפיקוח על מערכת החינוך וקידומה, לשם הגשמה מיטבית של מטרותיה. תוצאות בחינות המיצ"ב מספקות למשרד בסיס נתונים, המשמש אותו בניהול המערכת ובפיקוח אחר רמתה של מערכת החינוך והתקדמות התהליכים בה, ובכלל זה קביעת מטרות ויעדים לעבודה עם כלל בתי-הספר ועם אוכלוסיות מאותרות, וכן תשתית לתעדוף השקעת המשאבים ולמתן מענה מותאם לכל מוסד חינוך לפי צרכיו ומוקד מטרותיו, כלי למעקב אחר אפקטיביות תכניות והקצאת תקציבים שהוחלה ועוד.

עניינה של פנייתכם בנוגע לפרסום תוצאות בחינות המיצ"ב, ועל כך נשיב להלן:

2. אין צריך לומר, כי משרד החינוך מכבד ומקיים את פסקי הדין הניתנים על-ידי בית המשפט. מאז ניתן פסק דינו של בית המשפט העליון בעע"מ 1245/12 (להלן – פסק הדין), פעל משרד החינוך בהתאם לאמור בו ופרסם את תוצאות בחינות המיצ"ב ברמה בית ספרית בכל השנים מאז ניתן (למעט בשנת הלימודים תשע"ד בה לא התקיימו בחינות המיצ"ב החיצוני כלל).

מדינת ישראל
משרד החינוך
היועצת המשפטית

י"ג באדר א' תשע"ט
18 בפברואר 2019
2000-1037-2019-0395803

3. אלא שבמהלך השנים מאז מתן פסק הדין, ובמיוחד בעת האחרונה, גורמי המקצוע במשרדנו מצביעים על פגיעה של ממש בתפקוד התקין של מערכת החינוך כתוצאה מפרסום תוצאות מבחני המיצ"ב ברמה הבית-ספרית. עקב הפרסום ניתן להצביע, בין היתר, על פגיעה בתהליכי הוראה ולמידה, על פגיעה בתלמידים ובמורים ועל פגיעה חמורה במהימנות המבחנים של שכבת ה' בשנת הלימודים התשע"ח במקצועות מתמטיקה ואנגלית. אף אם עריכת בחינות המיצ"ב טרם פרסום תוצאותיהם גרמה להטיה מסוימת בהתנהלות בתי ספר מסוימים על מנת לשפר את תוצאות הבחינות, השלכות הפרסום גרמו לשיבוש עמוק הולך וגובר בתהליכי ההוראה והלמידה של המורים והתלמידים. יתרה מכך, יש להביא בחשבון את הפגיעה במערכת החינוך שבאה לידי ביטוי בהכרזתו של סכסוך עבודה על ידי ארגוני המורים וקריאתם, יחד עם ארגוני ההורים, שלא לשתף פעולה עם קיום הבחינה הקרובה, זאת בעיקר כתוצאה מפרסום תוצאות המיצ"ב. בעניין זה תלוי ועומד בימים אלה הליך בבית הדין לעבודה.

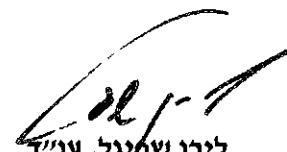
4. על רקע כל אלה פנה משרד החינוך למשנה ליועץ המשפטי לממשלה (ציבורי-חוקתי) על מנת לבחון אפשרות להפסקת פרסום תוצאות המיצ"ב לפי חתך בית-ספרי, בשים לב להוראות הדין ולפסיקת בית המשפט העליון. נוכח רגישות הסוגיה, קיים המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, מר רז נזרי, דיון בנושא בהשתתפות מנכ"ל משרד החינוך וגורמי המקצוע ממשרדנו, וכן גורמים בכירים רלבנטיים בפרקליטות המדינה ובמחלקת יעוץ וחקיקה במשרד המשפטים. בדיון זה הוצגה עמדת משרד החינוך לפיה, התופעות המתוארות לעיל מלמדות כי חל שינוי נסיבות מהותי מאז פסק דינו של בית המשפט העליון שהורה על פרסום תוצאות המיצ"ב, שכן כיום ניתן להצביע על פגיעה בפועל בתפקודה של הרשות המינהלית, קרי - בתפקוד מערכת החינוך, ואף ניתן להצביע על חשש ברמת וודאות קרובה להמשך פגיעה במערכת החינוך כתוצאה מהפרסום. זאת, על אף צעדים מינהליים ופדגוגיים שנקט משרד החינוך בכדי למזער את הפגיעה והסיכונים שנובעים מפרסום מבחני המיצ"ב.

5. אחר הדיון ובחינת הדברים, קיבל המשנה ליועץ המשפטי לממשלה את עמדת משרד החינוך ויתר הגורמים הרלבנטיים, לפיה נוכח התפתחות הדברים לאורך השנים מאז ניתן פסק הדין שתוארה לעיל, חל שינוי נסיבות משמעותי המשליך על מערך האיזונים שבין זכות הציבור לדעת לבין הצורך למנוע פגיעה בתפקוד הרשות המינהלית, משרד החינוך, ומחייב בחינה מחודשת של הנושא בכללותו.

מדינת ישראל
משרד החינוך
היועצת המשפטית

י"ג באדר א' תשע"ט
18 בפברואר 2019
2000-1037-2019-0395803

6. מתוקף תפקידו, ומתוך אחריות אמיתית לתפקוד מערכת החינוך, בכוונת משרד החינוך לערוך בחינת עומק מחודשת אשר תכלול, בין היתר, בחינת שינוי במתכונת הבחינה והפרסום שייגזר ממנה, נוכח הקשיים שהתעוררו עקב פרסום ציוני המיצ"ב במתכונתם הנוכחית. בחינה זו תיערך על ידי צוות מקצועי שימונה על ידי מנכ"ל משרד החינוך. במסגרת בחינה זו ישמע הצוות, בין היתר גם את הציבור וכן גורמים רלוונטיים לנושא.
7. בהתאם לכך סוכם, כי משרד החינוך יפעל למינוי הצוות בהקדם האפשרי ולהגשת המלצותיו בטווח זמן סביר בנסיבות.
8. נוכח האמור, בשים לב לשינוי הנסיבות המהותי שחל מאז ניתן פסק דינו של בית המשפט העליון בסוגיה, ועל דעת המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, ישהה משרד החינוך לעת הזו את פרסום תוצאות המבחנים ברמה הבית ספרית עד אשר ישלים הצוות את בחינת הנושא בכללותו, ויגיש מסקנותיו לשר החינוך ולמנכ"ל משרד החינוך להחלטתם.
- אין צריך לומר, כי ההחלטה העדכנית שתתקבל בסיומו של תהליך מקצועי זה תעמוד לביקורת שיפוטית, ככל שתקום עילה לכך.

לירן שמיגל, עו"ד
ממונה (יועץ משפטי - ראמ"ה)

בכבוד רב ובב"ח,

אילת מלקמון-עו"ד
היועצת המשפטית

הנתקים:

היועץ המשפטי לממשלה
מר שמואל אבואב, המנהל הכללי.
ד"ר חגית גליקמן, מנכ"לית ראמ"ה

עו"ד רז נזרי, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (ציבורי-חוקתי)
עו"ד אבינעם סגל-אלעד, ראש אשכול, מחלקת ייעוץ וחקיקה (ציבורי-חוקתי)
עו"ד אייל זנדברג, מנהל תחום משפט חוקתי (ציבורי-חוקתי)
עו"ד אורי שלומאי, מחלקת ייעוץ וחקיקה (ציבורי-חוקתי)
עו"ד עידית נחמן, מחלקת ייעוץ וחקיקה (ציבורי-חוקתי)

מדינת ישראל
משרד החינוך
היועצת המשפטית

י"ג באדר א' תשע"ט
18 בפברואר 2019
2000-1037-2019-0395803

עו"ד ענר הלמן, מנהל מחלקת הבג"צים בפרקליטות המדינה
עו"ד דנה בריסקמן, מנהלת תחום בכירה (עניינים מינהליים), מחלקת הבג"צים בפרקליטות המדינה
עו"ד שוש שמואל, סגנית מנהל מחלקת הבג"צים בפרקליטות המדינה

רח' דבורה הנביאה 2, ירושלים, 9510402 | טלפון 02-5603740/2 | פקס 02-5603840 | דוא"ל mishpatit@education.gov.il
شارع ديورا هتبيبة 2, اورشليم-القدس, 9510402 | هاتف 02-5603740/2 | فاكس 02-5603840 | www.edu.gov.il

עמוד 4 מתוך 4

משרד החינוך, מזהה סער: 2000-1037-2019-0395804, התקבל ב - 18/02/2019